

POSUDEK

oponenta na bakalářskou práci

Jméno a příjmení studenta: Adéla Malá
Téma bakalářské práce: Emanuel Rádl a filosofie přírodních věd
Oponent práce: prof. Hogenová

Termín odevzdání posudků (2x): do pondělí 5. května 2008

(Poznámka 1.: Vzhledem k tomu, že oponenti prací nejsou členové státnicové komise, prosíme je, aby do svého posudku napsali návrh známky, příp. doporučili, na co se má obhajoba zaměřit.

Poznámka 2.: vzhledem k tomu, že studenti mají možnost jít k obhajobě /kde o výsledku rozhoduje státnicová komise/ i v případě záporných posudků, je bezpředmětné psát v závěru posudku „nedoporučuji k obhajobě“. V tomto případě může pedagog navrhnout známku „4“, tj. „neprospěl“. Děkujeme za pochopení.)

Bakalářská práce kolegyně Adély Malé je osobní výpovědí, založené na otázce po podstatě přírodní filosofie Emanuela Rádla. Jde o problém, jímž se zabývá již dlouho, a to je také na předložené práci velmi cenné. Začíná popisem života E. Rádla, ale velmi brzy pak vtahuje čtenáře do filosofie přírodních věd analýzou přístupu Paracelsa, jenž byl ještě velmi nakloněn k filosofickým analogiím jako důležitým prostředkům pro možnost diagnostiky nemocí. Odtud zcela přirozeně přechází autorka ke kritickému výkladu koncepce přírodních věd, tak jak se objevily v dějinách vědy na podkladu mechanicismu Descartově a jiných. Přehled nad teoriemi explanace přírodních dějů vede kolegyni Malou k výkladu vitalismu, preformismu, epigeneze a ontogeneze. Tím je autorka bakalářské práce dovedena i k naturfilosofii J. W. Goetha a zde se zastavuje, aby čtenáře seznámila s tím, co je velmi důležité a dnes vlastně zapomenuté. Jde totiž o to, že rozumět přírodě je nutno z hlediska nejen mechanisticního popisu toho, co je „clare et distincte,“ ale také z vnitřního principu, jenž je oživujícím zdrojem pro tvar přírodního materiálu.

Akcentuje otázky spojené s podstatou naturfilosofie u Rádla a Goetha, představuje čtenáři ideální měřítko, vysvětluje fenomén metamorfózy, a to od Aristotela po Rádla. To vše pak dovršuje přehledem různých názorů v naturfilosofii, podtrhuje tak dějinný význam Emanuela Rádla jako jednoho z nejvýznačnějších filosofů přírody u nás.

Profil naturfilosofa Rádla pak doplňuje jeho významnými etickými závěry, které vrcholí ve zcela bytostném vztahu E. Rádla k pravdě v sókratovském stylu. Autorka dobře pochopila složitou myšlenkovou cestu E. Rádla a její práce dokládá, že je třeba se věnovat tématu filosofie přírody, protože právě tyto akcentace chybí našemu ekologickému vztahu ke světu jako k celku.

Navrhuji hodnocení : **Výborně**

Vše ale záleží také na kvalitě obhajoby. Do rozpravy navrhuji tuto otázku: Co je to deskripce a explanace v současné přírodovědě?

V Praze dne 29. 4. 2008

Prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.